

UCHWAŁA NR XXI/129/17
RADY GMINY WIŻAJNY
z dnia 29 marca 2017 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2024**

Na podstawie art. 18 ust. 2, pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 446, poz. 1579, poz. 1948) w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 1390) Rada Gminy Wiżajny uchwala, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2024 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wiżajny.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Walenty Wałejko

Załącznik
do uchwały nr XXI/129/17
Rady Gminy Wiżajny
z dnia 29 marca 2017 r.

Gminny Program
Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony
Ofiar Przemocy w Rodzinie
na lata 2017 - 2024

I. WSTĘP

Rodzina jest naturalną i podstawową komórką społeczeństwa i ma prawo do ochrony ze strony społeczeństwa i państwa (Powszechna Deklaracja Praw Człowieka, art. 16).

Rodzina uważana jest za naturalną i podstawową komórkę społeczną. Jako pierwsze środowisko wychowawcze kształtuje osobowość, system wartości, styl życia i poglądy. Jest miejscem, w którym dziecko doświadcza swoich pierwszych kontaktów z otoczeniem, zaczyna poznawać i rozumieć wartości społeczne na podstawie których będzie budować swój własny system norm i zachowań. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, rodzeństwem i innymi członkami rodziny oparte na miłości i zrozumieniu.

Nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny wpływa na zaburzenie prawidłowości relacji wewnątrzrodzinnych. Zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc w rodzinie to ogromny problem społeczny, o którym niechętnie mówi się w środowisku. Ofiary przemocy powodowane wstydem lub innymi pobudkami ukrywają swoją sytuację przed środowiskiem. Aby efektywnie zapobiegać tej patologii społecznej należy zrozumieć jej źródła, istotę i specyfikę.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej wskazuje, iż instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką państwa. Kobieta i mężczyzna mają równe prawa w życiu rodzinnym, politycznym, społecznym i gospodarczym, a każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

Przemoc w rodzinie – zwana także przemocą domową to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych lub innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, którego celem jest utrzymanie nad nimi kontroli i władzy.

Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę siły działanie, przeciwko członkowi rodziny naruszające jego godność oraz podstawowe prawa i wolność, powodujące cierpienie i szkody. Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy definiuje przemoc w rodzinie, jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej.

Przemoc w rodzinie nie zawsze jest łatwa do zdiagnozowania. Często zgodnie z panującym mitem istnieje przekonanie, że jest to zjawisko marginalne i występuje wyłącznie w środowiskach patologicznych. Tymczasem według danych statystycznych przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem we wszystkich społeczeństwach bez względu na stopień ich rozwoju gospodarczego czy kulturalnego, wiek, status społeczny i materialny, poziom wykształcenia, wykonywany zawód itp.

Przemoc często pojawia się i rozwija niezauważalnie, w formie kolejnych, minimalnych aktów kontroli, upokorzenia, narzucania woli, izolowania i innych czynności

Przemoc w rodzinie przybiera różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny.

Rodzaje przemocy w rodzinie:

- **przemoc fizyczna** - jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenia ciała, pogorszenie stanu zdrowia lub pozbawienia życia,
- **przemoc psychiczna** - zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary od sprawcy, wzbudzanie w niej strachu,
- **przemoc seksualna** - działanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności,
- **przemoc ekonomiczna** - to zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy,
- **zaniedbanie** - to ciągle niezaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

II. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE WIŻAJNY

Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Wiżajny została przeprowadzona w oparciu o badania ankietowe wśród mieszkańców gminy i uczniów klas gimnazjalnych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiżajnach w miesiącach: grudzień 2016

i styczeń 2017 r. przeprowadził badania ankietowe wśród mieszkańców gminy w zakresie stanu wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie. Na terenie gminy Wiżajny zamieszkuje 2500 osób, w tym 1986 osób w wieku powyżej 18 roku życia. Zamieszkałe osoby tworzą 558 gospodarstw domowych. W badaniu wzięło udział 38 osób w wieku od 18 – 65 roku życia, co stanowi ok. 7 % przedstawicieli wszystkich gospodarstw domowych (71 % badanych stanowiły kobiety, a 29 % mężczyźni) oraz 59 uczniów Publicznego Gimnazjum w Wiżajnach, co stanowi ok. 11 % przedstawicieli wszystkich gospodarstw domowych (71 % badanych stanowiły dziewczęta, a 29 % chłopaki).

Z przeprowadzonych badań wśród osób w wieku 18-65 lat wynika, że 16 % ankietowanych przyznaje, że przemoc w rodzinie to bardzo często spotykany problem, 53 % ,że często spotkanym problemem, 10 % , że rzadko spotykany problemem, 5 %, że bardzo rzadko spotykany problemem i 16 % ankietowanych nie spotkało się z tym problemem.

Na pytanie o problem zjawiska przemocy w najbliższym otoczeniu 40 % ankietowanych odpowiedziało bardzo rzadko, 27 % - dość rzadko, 21 % dość często, 8 % bardzo często, 4 % nie miało zdania.

Z analizy przeprowadzonych badań ustalono, że najczęściej stosowaną formą przemocy jest przemoc psychiczna – tak stanowi ok. 50 % badanych, 18% uważa, że przemoc ekonomiczna, 16 % przemoc fizyczna, 11 % zaniedbanie i 5 % przemoc seksualna.

Większość osób ankietowanych zna osobę ze swojego środowiska doświadczającą przemocy, połowa z badanych przyznaje się, że była świadkiem przemocy domowej.

Ankietowani stwierdzili, że osobami doświadczającymi przemocy są najczęściej kobiety i dzieci, natomiast osobą stosującą przemoc jest najczęściej mąż i konkubent. Za główną przyczynę występowania przemocy w rodzinie uważa się nadużywanie alkoholu (73,68 % badanych), a następnie: wcześniejsze doświadczanie przemocy w rodzinie, nieumiejętność porozumienia się, zła sytuacja materialna.

Zjawiskiem pozytywnym jest wysoka świadomość mieszkańców związana z istnieniem osób i instytucji, do których należy się zgłosić w przypadku przemocy domowej (71 % badanych

deklarowało, że posiada na ten temat wiedzę). Jako instytucje najczęściej udzielające pomocy osobom doznającym przemocy ankietowani wskazali policję i pomoc społeczną.

Ponad 92 % ankietowanych słyszała o procedurze "Niebieska karta". Od zgłoszenia faktu stosowania przemocy ofiary powstrzymuje według ankietowanych głównie wstyd i strach.

Na pytanie dotyczące skuteczności działań służb i instytucji podejmowanych w obszarze zapobiegania przemocy w rodzinie ankietowani najczęściej odpowiadali: dobrze; działania są mało efektywne; nie mam zdania.

Z analizy ankiet przeprowadzonych wśród młodzieży gimnazjalnej wyciągnięto następujące wnioski:

74,58 % badanych uczniów jest zdania, że przemoc jest zjawiskiem występującym na terenie naszej gminy, 37,29 % młodzieży zna w swoim środowisku rodziny, w których występuje przemoc, a 72,88 % badanych uczniów spotkało się ze zjawiskiem przemocy w szkole. 47,46 % ankietowanych zadeklarowało, że o sytuacjach przemocy występującej w szkole dowiedziało się od kolegów, a 45,76 % było świadkiem przemocy. Ankietowani wskazują formy przemocy z jakimi spotkali się w szkole w kolejności od najczęściej występujących: przemoc słowna (przezywanie, wyśmiewanie, obmawianie, poniżanie); popychanie, szarpanie; znęcanie się nad młodszymi i słabszymi; kopanie, bicie; zastraszanie, grożenie, szantażowanie, dokuczanie; wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy. Sytuacje stosowania przemocy według ankietowanych gimnazjalistów najczęściej miały miejsce na korytarzu, w autobusie szkolnym oraz w szatni a przyczyną była chęć dominacji, potrzeba bycia lubianym oraz chęć dostosowania się do określonej grupy kolegów.

Większość uczniów tj, 62,71 % ankietowanych odpowiedziała, że wie w jaki sposób reagować na zjawisko przemocy wskazując, że w sytuacji bycia świadkiem przemocy poinformowałaby wychowawcę, nauczyciela, rodziców, dyrektora szkoły lub pedagoga szkolnego, a 37,29 % nic by nie robiło.

Niepokojące jest to, że tylko 54,24 % badanych uczniów zna instytucje, które udzielają pomocy w przypadku występowania zjawiska przemocy w rodzinie wskazując głównie ośrodki pomocy społecznej, policję i telefon zaufania. o procedurze "Niebieska karta" słyszało 57,63 % ankietowanych.

W przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie większość ankietowanych zwróciła by się do mamy, taty lub rodzeństwa. Główną przyczyną przemocy w rodzinie jest według ankietowanych: alkohol, zaburzenia psychiczne, nieumiejętność rozwiązywania sytuacji konfliktowych, zła sytuacja materialna, nieumiejętność porozumienia się, bezradność, wcześniejsze doświadczenia przemocy w rodzinie, stereotypy oraz potrzeba zaznaczenia dominującej pozycji w rodzinie.

Uzyskane odpowiedzi świadczą o konieczności kształtowania u młodych ludzi właściwych postaw wobec zjawiska przemocy i agresji.

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie Gminy Wiązajny w związku z występowaniem przemocy ukrytej, występującej w rodzinie czy w szkole i nieujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania.

Jednak ujawnianie przypadków przemocy w rodzinie świadczy o poszerzeniu wiedzy na temat tego zjawiska. Ponadto każdy zgłoszony przypadek przemocy w rodzinie to odpowiedź społeczeństwa na brak przyzwolenia na to zjawisko, to świadomość, że przemoc w rodzinie jest przestępstwem.

Na terenie Gminy Wiązajny procedura Niebieskiej Karty najczęściej wszczynana jest przez policję w związku z interwencją domową oraz przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiązajnach w trakcie realizacji ich zadań.

Liczba sporządzonych Niebieskich Kart w latach 2014- 2016

	2014	2015	2016
Liczba NK - A sporządzonych w danym roku	11	8	3
Liczba rodzin, w których wszczęto procedurę NK	10	6	3
Liczba rodzin, w których prowadzono procedurę NK	12	12	4
Liczba rodzin, w których zakończono procedurę NK	5	11	3

Dane własne OPS

Diagnoza występowania zjawiska przemocy w rodzinie, w 2015 roku sporządzona na podstawie wszczętej procedury "Niebieska Karta"		
liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie	ogółem	25
	kobiety	13
	mężczyźni	4
	dzieci	8
Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie	ogółem	15
	kobiet	2
	mężczyzn	13

Diagnoza występowania zjawiska przemocy w rodzinie, w 2016 roku sporządzona na podstawie wszczętej procedury "Niebieska Karta"		
liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie	ogółem	8
	kobiety	3
	mężczyźni	2
	dzieci	3
Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie	ogółem	4
	kobiet	2
	mężczyzn	2

Dane własne OPS

Z danych ośrodka pomocy społecznej takich jak: liczba prowadzonych procedur "Niebieska Karta" w rodzinach, liczba osób dotkniętych przemocą czy liczba osób stosujących przemoc obserwujemy znaczny spadek stosowania przemocy w rodzinie. Taki stan rzeczy jest pocieszający jednak nie możemy zaprzestać diagnozy środowiska i pracy nad eliminacją tego problemu.

Na terenie Gminy Wiżajny przemoc występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym, często łączy się z problemem nadużywania alkoholu, niskimi dochodami. Przypadki przemocy zdarzają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny.

Oszacowanie zjawiska przemocy w rodzinie jest możliwe między innymi dzięki procedurze „Niebieskiej Karty”. W 2016 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiżajnach oraz Posterunek Policji w Rutce -Tartak prowadziły procedurę „Niebieska Karta” w czterech rodzinach. W trzech z w/w przypadków obok przemocy występował problem nadużywania alkoholu. Aby więc skutecznie pracować nad rozwiązaniem problemu przemocy w rodzinie należy przede wszystkim przeprowadzić rzetelną diagnozę, wyłonić problemy rodziny, które sprzyjają rozwojowi tego zjawiska i skupić się na jak najlepiej udzielanej i skutecznej pomocy. Dlatego tak ważne jest rzetelne sprecyzowanie celów i właściwa ich realizacja.

III. CELE DZIAŁANIA I SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

Cel ogólny:

Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie w Gminie Wiżajny oraz ochrony osób doznających przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe:

1. Rozwijanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy.
2. Rozwijanie działań mających na celu pomoc osobom doznającym przemocy w rodzinie.
3. Podejmowanie działań wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie.
4. Rozwijanie kompetencji osób realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Program będzie realizowany przez poniższe działania:

Nr działania	Nazwa działania	Sposób realizacji	Wskaźniki
Cel szczegółowy nr 1: Rozwijanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy.			
1.1.	Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Wiżajny	Opracowanie narzędzi badawczych, przeprowadzenie badania, opracowanie wyników, sporządzenie sprawozdań	1. Liczba opracowanych diagnoz, 2. Liczba sprawozdań
1.2.	Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz zmiana postrzegania przez nich problemu przemocy w rodzinie.	1. Przygotowanie materiałów informacyjnych i umieszczenie ich w miejscach ogólnie dostępnych (ulotki, broszury, plakaty). 2. Przygotowanie informacji i umieszczenie jej na stronie internetowej Urzędu Gminy i GOPS. 3. Zakup publikacji z zakresu problematyki przemocy w rodzinie. 4. Współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami i przedsiębiorstwami z terenu gminy Wiżajny w zakresie udostępniania w swych lokalach materiałów informacyjnych dotyczących problemu przemocy. 5. Współpraca z parafiami działającymi na terenie Gminy Wiżajny w celu poruszania problemu przemocy w głoszonych homiliach.	1. Liczba przygotowanych materiałów informacyjnych. 2. Liczba informacji umieszczonych na stronie internetowej UG i GOPS. 3. Liczba zakupionej publikacji.
1.3	Prowadzenie edukacji służącej wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców.	1. Organizacja pogadanek, szkoleń, warsztatów. 2. Zamieszczanie na stronie internetowej GOPS linków do informacji dotyczących problemu przemocy. 3. Zakup publikacji do gminnej biblioteki	1. Liczba pogadanek, szkoleń, warsztatów. 2. Liczba linków umieszczonych na stronie internetowej. 3. Ilość zakupionej publikacji

		publicznej 4.Praca socjalna 5.Udzielanie indywidualnych porad, konsultacji.	4. Ilość zrealizowanej pracy socjalnej.
1.4	Prowadzenie edukacji dzieci i młodzieży z zakresu rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy, radzenie sobie z agresją i stresem.	1. Organizacja pogadank, warsztatów, spektakli profilaktycznych. 2. Omówienie problemu przemocy i agresji realizując godziny przeznaczone do dyspozycji wychowawcy klasy.	1. Liczba pogadank, warsztatów, spektakli profilaktycznych. 2. Liczba godzin lekcyjnych przeznaczonych do dyspozycji wychowawcy klasy na których omawiano problem przemocy.
1.5.	Integracja rodzin.	Organizacja i wspieranie przedsięwzięć umożliwiających rodzinie wspólne spędzanie wolnego czasu	Liczba przedsięwzięć.
Cel szczegółowy nr 2: Rozwijanie działań mających na celu pomoc osobom doznającym przemocy w rodzinie.			
2.1.	Rozwijanie istniejących podmiotów udzielających pomocy osobom i rodzinom doznającym przemocy w rodzinie.	1. Kontynuacja działalności Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. 2. Kontynuacja działalności Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Wizajny.	1. Liczba posiedzeń Zespołu 2. Liczba rodzin objętych pomocą Zespołu 3. Liczba osób objętych pomocą Zespołu 4. Liczba posiedzeń GKRPA 5. Liczba osób, wobec których GKRPA wszczęła postępowanie w przedmiocie leczenia od alkoholu.
2.2.	Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym	1. Przygotowanie materiałów informacyjnych (ulotek, broszur, plakatów) i umieszczenie ich w miejscach ogólnie dostępnych. 2. Przygotowanie i aktualizowanie informacji dotyczących problemu przemocy na stronie internetowej UG i GOPS.	1. Liczba przygotowanych materiałów informacyjnych. 2. Ilość informacji umieszczonych na stronie internetowej UG i GOPS oraz ilość dokonanych aktualizacji.

2.3.	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podejmowanie interwencji w rodzinie dotkniętej przemocą. 2. Diagnozowanie sytuacji rodziny dotkniętej przemocą. 3. Informowanie o możliwościach uzyskania pomocy. 4. Udzielanie pomocy socjalnej, prawnej, psychologicznej, terapeutycznej. 5. Prowadzenie działań w celu zapewnienia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia. 6. Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom w związku z przemocą w rodzinie w trybie art. 12 a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba interwencji, 2. Liczba wizyt w rodzinie dotkniętej przemocą, 3. Liczba osób, które poinformowano o możliwości uzyskania pomocy, 4. Liczba osób, którym udzielono pomocy, 5. Liczba osób dotkniętych przemocą, które skorzystały z miejsc w ośrodkach wsparcia, 6. Liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie.
2.4.	Monitorowanie sytuacji rodziny dotkniętej przemocą	Systematyczne wizyty w środowisku	Liczba wizyt
Cel szczegółowy nr 3: Podejmowanie działań wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie.			
3.1.	Upowszechnianie informacji o konsekwencjach stosowania przemocy oraz możliwości uzyskania pomocy.	Przygotowanie materiałów informacyjnych i ich udostępnianie.	Liczba przygotowanych i udostępnionych materiałów informacyjnych.
3.2.	Interweniowanie oraz reagowanie na stosowanie przemocy w rodzinie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stosowanie procedury „Niebieska Karta” 2. Informowanie o konsekwencjach stosowania przemocy, o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziału w programach oddziaływań korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta” 2. Liczba osób skierowanych na zajęcia korekcyjno-edukacyjne 3. Liczba osób skierowanych na

		<p>przemoc w rodzinie</p> <p>3 Kierowanie osób podejrzewanych o stosowanie przemocy w rodzinie do udziału w programie oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych prowadzonych przez PC PR w Suwałkach,</p> <p>4. Zgłaszanie osób podejrzewanych o stosowanie przemocy w rodzinie i nadużywających alkoholu na leczenie odwykowe,</p> <p>5. Kierowanie do sądu wniosku o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego wobec osób podejrzewanych o stosowanie przemocy w rodzinie i nadużywających alkoholu</p> <p>6. Udzielanie pomocy terapeutycznej osobom podejrzewanym o stosowanie przemocy w rodzinie i nadużywania alkoholu.</p>	<p>leczenie odwykowe,</p> <p>4. Liczba osób, wobec których skierowano wnioski do sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu</p> <p>5. Liczba osób, którym udzielono pomocy terapeutycznej.</p>
<p>Cel szczegółowy nr 4: Rozwijanie kompetencji osób realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.</p>			
<p>4.1.</p>	<p>Podnoszenie wiedzy i rozwijanie umiejętności osób realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie</p>	<p>Organizacja i udział w szkoleniach</p>	<p>Liczba szkoleń</p>

V. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami programu są mieszkańcy gminy Wiżajny, a w szczególności:

1. Rodziny i osoby dotknięte zjawiskiem przemocy.
2. Rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy.
3. Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami na rzecz pomocy.
4. Przedstawiciele władz lokalnych oraz środowiska lokalnego.

VI. REALIZATORZY PROGRAMU

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiżajnach.
2. Komenda Miejska Policji w Suwałkach - Posterunek Policji w Rutce-Tartak.
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wiżajnach.
4. Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Wiżajnach.
5. Publiczne Gimnazjum im. Korpusu Ochrony Pogranicza w Wiżajnach.
6. Medic-2, Ośrodek Zdrowia w Wiżajnach.
7. Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Teresy z Avila.
8. Ochotnicza Straż Pożarna w Wiżajnach.
9. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Suwałkach.
10. Sąd Rejonowy w Suwałkach

VII. ANALIZA SWOT

Mocne strony: dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny; znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin, dostępność do poradnictwa specjalistycznego i programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy – w ramach współpracy w PCPR, współpraca międzyinstytucjonalna.

Słabe strony: brak wypracowanych systemów wspomagania działań profilaktycznych; brak dostępności do całodobowego schronienia dla ofiar przemocy oraz brak wystarczających środków finansowych.

Szanse: akceptacja społeczna dla działań podejmowanych na rzecz zapobiegania przemocy w rodzinie; zmiany prawne umożliwiające skuteczniejsze formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą, możliwość podnoszenia kwalifikacji przez osoby zajmujące się problemem przemocy.

Zagrożenia: słaba kondycja ekonomiczna rodzin; negatywne wzorce zachowań społecznych; akceptacja istniejących zachowań; bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzin oraz problemy alkoholowe członków rodzin; niska skuteczność oddziaływań ukierunkowanych na sprawców przemocy w rodzinie.

VIII. SPODZIEWANE REZULTATY

1. Stworzenie sprawnego systemu pomocy rodzinom oraz osobom dotkniętym przemocą.
2. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie poprzez zwiększenie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy,
3. Podniesienie aktywności społecznej na rzecz przeciwdziałania przemocy.
4. Zwiększenie efektywności prowadzonych działań na rzecz osób dotkniętych zjawiskiem przemocy.
5. Podniesienie jakości świadczonych usług przez jednostki zaangażowane w program.

6. Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie, zwiększenie liczby osób profesjonalnie zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz pomagającym ofiarom przemocy,

7. Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie.

IX. MIEJSCE I CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Program realizowany będzie na terenie gminy Wiżajny w latach 2017-2024. Wdrażanie rozpocznie się po jego uchwaleniu, a działania zaplanowane do realizacji będą prowadzone w sposób ciągły.

VII. FINANSE

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie będą środki finansowe z budżetu gminy oraz środki pozabudżetowe pozyskiwane z innych źródeł.

VIII. MONITORING

Realizacja programu będzie poddawana systematycznemu monitoringowi. Monitoring programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie bieżących działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań i rozwijanie programu w przyszłości.

Ocenę realizacji poszczególnych działań programu dokonywać będzie Rada Gminy po przedłożeniu stosownego sprawozdania z realizacji programu przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiżajnach do 31 marca następnego roku po roku sprawozdawczym.

Przy ocenie realizacji programu będą brane pod uwagę następujące wskaźniki:

1. Liczba osób/ rodzin objętych pomocą.
2. Ilość działań profilaktycznych w placówkach oświatowych.
3. Liczba posiedzeń ZI i grup roboczych.
4. Liczba wdrożonych procedur „Niebieska Karta”.
5. Liczba ofiar przemocy.
6. Liczba osób skierowanych do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych.
7. Liczba interwencji związanych z przemocą w rodzinie.

Załącznik nr 1
do Gminnego Programu Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie na lata 2017 – 2024

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2017 – 2024
za rok .....

Nr działania	Nazwa działania	Wskaźnik realizacji	
Cel szczegółowy nr 1: Rozwijanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy.			
1.1.	Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Wiżajny	Liczba opracowanych diagnoz,	
		Liczba sprawozdań	
1.2.	Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz zmiana postrzegania przez nich problemu przemocy w rodzinie.	Liczba przygotowanych materiałów informacyjnych.	
		Liczba informacji umieszczonych na stronie internetowej UG i GOPS.	
		Liczba zakupionej publikacji.	
1.3	Prowadzenie edukacji służącej wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców.	Liczba pogadanek, szkoleń, warsztatów.	
		Liczba linków umieszczonych na stronie internetowej.	

		Ilość zakupionej publikacji	
		Ilość zrealizowanej pracy socjalnej.	
1.4	Prowadzenie edukacji dzieci i młodzieży z zakresu rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy, radzenie sobie z agresją i stresem.	Liczba pogadank, warsztatów, spektakli profilaktycznych	
		Liczba godzin lekcyjnych przeznaczonych do dyspozycji wychowawcy klasy na których omawiano problem przemocy.	
1.5.	Integracja rodzin.	Liczba przedsięwzięć.	
Cel szczegółowy nr 2: Rozwijanie działań mających na celu pomoc osobom doznającym przemocy w rodzinie.			
2.1.	Rozwijanie istniejących podmiotów udzielających pomocy osobom i rodzinom doznającym przemocy w rodzinie.	Liczba posiedzeń Zespołu	
		Liczba Grup Roboczych	
		Liczba rodzin objętych pomocą Zespołu	
		Liczba osób objętych pomocą Zespołu	
		Liczba posiedzeń GKRPA	
		Liczba osób, wobec których GKRPA wszczęła postępowanie w przedmiocie leczenia od alkoholu.	
2.2.	Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w	Liczba przygotowanych materiałów informacyjnych.	

	środowisku lokalnym	Ilość informacji umieszczonych na stronie internetowej UG i GOPS oraz ilość dokonanych aktualizacji.	
2.3.	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie	Liczba interwencji,	
		Liczba wizyt w rodzinie dotkniętej przemocą,	
		Liczba osób, które poinformowano o możliwości uzyskania pomocy,	
		Liczba osób, którym udzielono pomocy,	
		Liczba osób dotkniętych przemocą, które skorzystały z miejsc w ośrodkach wsparcia,	
		Liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie.	
2.4.	Monitorowanie sytuacji rodziny dotkniętej przemocą	Liczba wizyt	
Cel szczegółowy nr 3: Podejmowanie działań wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie.			
3.1.	Upowszechnianie informacji o konsekwencjach stosowania	Liczba przygotowanych i udostępnionych	Liczba przygotowanych i

	przemocy oraz możliwości uzyskania pomocy.	materiałów informacyjnych.	udostępnionych materiałów informacyjnych.
3.2.	Interweniowanie oraz reagowanie na stosowanie przemocy w rodzinie	Liczba wszczętych procedur „Niebieska Karta”	
		Liczba osób skierowanych na zajęcia korekcyjno-edukacyjne	
		Liczba osób skierowanych na leczenie odwykowe,	
		Liczba osób, wobec których skierowano wnioski do sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	
		Liczba osób, którym udzielono pomocy terapeutycznej.	
Cel szczegółowy nr 4: Rozwijanie kompetencji osób realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.			
4.1.	Podnoszenie wiedzy i rozwijanie umiejętności osób realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Liczba szkoleń	